

**Regulamin działania terenowych komisji w sprawach oszacowania szkód
powstałych w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji
rolnej w związku z wystąpieniem niekorzystnego zjawiska atmosferycznego**

Rozdział 1

Przepisy prawne i inne dokumenty źródłowe

§ 1

1. Rozporządzenie Komisji (UE) NR 702/2014 z dnia 25 czerwca 2014r. uznające niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. U. UE L z dnia 1 lipca 2014 r. 193.1)

2. Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2013 r., poz. 1166).

3. Ustawa z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 150, poz. 1249 z późn. zm.).

4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. 2015 poz. 187.).

5. Zarządzenie Wojewody Mazowieckiego w sprawie powołania Komisji do szacowania zakresu i wysokości szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez niekorzystne zjawisko atmosferyczne (zarządzenie powoływane indywidualnie do wystąpienia niekorzystnego zjawiska atmosferycznego).

6. Informacja Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi dla Komisji powołanych przez Wojewodę dotycząca ogólnych zasad szacowania szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę.

Rozdział 2

Omówienie pojęć

§ 2

1. W rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 150, poz. 1249 z późn. zm.) szkody spowodowane przez:

a) powódź – oznaczają szkody powstałe wskutek:

- zalania terenów w następstwie podniesienia się poziomu wód płynących i stojących,
- zalania terenów wskutek deszczu nawalnego,
- spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich i podgórskich;

jako zalania nie traktuje się:

- nawilgocenia gleby, jeżeli nie było ono poprzedzone wystąpieniem wody na powierzchni gruntu,
- zastoisk wodnych, utrzymujących się corocznie w terenach podmokłych o wysokim poziomie wody gruntowej przez dłuższe okresy czasu niezależnie od nasilenia opadów atmosferycznych;

b) huragan – oznaczają szkody powstałe w wyniku działania wiatru o prędkości nie mniejszej niż 24 m/s, którego działanie wyrządza masowe szkody; pojedyncze szkody uważa się za spowodowane przez huragan, jeżeli w najbliższym sąsiedztwie stwierdzono działanie huraganu;

c) piorun - oznaczają szkody będące następstwem wyładowania atmosferycznego pozostawiającego bezsporne ślady tego zdarzenia, potwierdzonego dokumentem z Policji lub Straży Pożarnej lub Powiatowego Inspektora Weterynarii w przypadku zwierząt gospodarskich, jeżeli zdarzenie miało miejsce poza budynkiem inwentarskim;

d) suszę – oznaczają szkody spowodowane wystąpieniem, w dowolnym sześciodekadowym okresie od dnia 1 kwietnia do dnia 30 września, spadku klimatycznego bilansu wodnego poniżej wartości określonej dla poszczególnych gatunków roślin uprawnych i gleb; w przypadku gdy dla danej rośliny nie jest prowadzony monitoring suszy, szkody można

szacować, jeżeli monitoring potwierdza wystąpienie suszy w uprawach o analogicznych wymaganiach wodnych;

e) ujemne skutki przezimowania – oznaczają szkody spowodowane wymarzeniem, wymoknięciem, wyprzieniem, wysmoleniem lub wysadzeniem roślin, w okresie od dnia 1 grudnia do dnia 30 kwietnia, polegające na całkowitym lub częściowym zniszczeniu roślin lub całkowitej utracie plonu lub jego części;

f) przymrozki wiosenne – oznaczają szkody spowodowane przez obniżenie się temperatury poniżej 0°C, w okresie od dnia 15 kwietnia do dnia 30 czerwca, polegające na całkowitym lub częściowym zniszczeniu roślin lub całkowitej utracie plonu lub jego części;

g) deszcz nawalny – oznaczają szkody powstałe wskutek deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4; w przypadku braku możliwości ustalenia tego współczynnika bierze się pod uwagę stan faktyczny i rozmiar szkód w miejscu ich powstania, świadczące o działaniach deszczu nawalnego;

h) obsunięcie się ziemi – oznaczają szkody spowodowane przez zapadanie się ziemi oraz usuwanie się ziemi, z tym że za szkody spowodowane przez:

- zapadanie się ziemi – uważa się szkody powstałe wskutek obniżenia się terenu z powodu zawalenia się podziemnych wolnych przestrzeni w gruncie;
- usuwanie się ziemi – uważa się szkody powstałe wskutek ruchów ziemi na stokach;

i) grad – oznaczają szkody powstałe wskutek opadu atmosferycznego składającego się z bryłek lodu;

j) lawinę – oznaczają szkody powstałe wskutek gwałtownego zsuwania się lub staczania ze zboczy górskich lub podgórskich mas śniegu, lodu, skał, kamieni, ziemi lub błota.

2. Użyte dalej w regulaminie określenia oznaczają:

a) dział specjalny produkcji rolnej – art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U.2012. poz. 361 z późn. zm.) mówi, iż są to: uprawy w szklarniach i ogrzewanych tunelach foliowych, uprawy grzybów i ich grzybni, uprawy roślin „in vitro”, fermowa hodowla i chów drobiu rzeźnego i nieśnego, wylęgarnie drobiu, hodowla i chów zwierząt futerkowych i laboratoryjnych, hodowla dżdżownic, hodowla

entomofagów, hodowla jedwabników, prowadzenie pasiek oraz hodowla i chów innych zwierząt poza gospodarstwem rolnym;

b) gospodarstwo rolne – art. 2 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 150, poz. 1249 z późn. zm.) mówi, iż jest to obszar gruntów sklasyfikowanych w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne lub jako grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych, o łącznej powierzchni przekraczającej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowy, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza, a także obszar takich gruntów, niezależnie od powierzchni, jeżeli jest prowadzona na nim produkcja rolna stanowiąca dział specjalny produkcji rolnej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych;

c) komisja/terenowa komisja – powołana przez Wojewodę na wniosek wójta/burmistrza, prezydenta miasta/ Komisja Terenowa do spraw szacowania szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej;

d) MODR – należy przez to rozumieć Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego;

e) MUW - należy przez to rozumieć Mazowiecki Urząd Wojewódzki;

f) WBZK- należy przez to rozumieć Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego

g) n.z.a. – niekorzystne zjawisko atmosferyczne tj. powódź, huragan, piorun, suszę, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, deszcz nawalny, obsunięcie się ziemi, grad, lawina;

h) protokół – protokół oszacowania szkód sporządzony przez terenową komisję w trakcie lustracji w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach;

i) kwota obniżenia dochodu - kwota stanowiąca różnicę pomiędzy kwotą wynikającą z iloczynu średniego rocznego plonu lub średniej rocznej liczby zwierząt z okresu ostatnich trzech lat poprzedzających rok wystąpienia niekorzystnego zjawiska atmosferycznego (lub średniego rocznego plonu lub średniej liczby zwierząt z okresu trzech lat w ramach ostatnich pięciu lat, z wyłączeniem wartości najniższej i najwyższej) i otrzymanej średniej ceny sprzedaży w tym okresie a kwotą wynikającą z iloczynu plonu uzyskanego lub przewidywanego do uzyskania po uwzględnieniu szkód w roku, w którym wystąpiło niekorzystne zjawisko atmosferyczne lub liczby zwierząt i średniej ceny sprzedaży lub prognozowanej ceny sprzedaży danego produktu w województwie otrzymanej w tym roku.

j) wojewoda – Wojewoda Mazowiecki;

k) wymarzenie — pod pojęciem należy rozumieć wymarzenie zbóż występuje gdy zboża nie są pokryte pokrywą śnieżną i gdy następuje dłuższe i nagłe obniżenie temperatury. Jest to nieinfekcyjna choroba zbóż. Stopień wymarzenia zbóż zależy od ich jesiennego

zahartowania (stan fizjologiczny, który zależy od ilości nagromadzonych cukrów i stopnia uwodnienia komórek) i przedwiosennego rozhartowania. Zboża są dobrze zahartowane gdy jesienią przez okres od 3 do 4 tygodni utrzymuje się słoneczna pogoda i temperatury są dodatnie, ale bliskie zeru. Następnie po tym czasie korzystne jest nieznaczne obniżenie temperatury poniżej 0°C. Główne objawy to żółknięcie, brunatne i skrócone liście zbóż. Chore rośliny łatwo wyciągnąć z ziemi. Obumarłe rośliny stopniowo zasychają i na polu powstają puste miejsca. Gdy pod wpływem niskich temperatur nie ulega uszkodzeniu węzeł krzewienia rośliny to w czasie okresu wegetacji następuje regeneracja innych zniszczonych części roślin. Rośliny są osłabione i opóźnione w rozwoju. Temperatury, które powodują uszkodzenie węzła krzewienia to dla jęczmienia ozimego około -12°C, dla pszenicy ozimej -15°C, a dla żyta -18°C;

l) wymoknięcie – pod pojęciem wymoknięcie należy rozumieć proces zachodzący podczas zimy/przedwiośnia występują dni o bardzo niskiej temperaturze oraz obfitych opadach śniegu, gdzie następnie, w krótkim odstępie czasu przychodzi odwilż, podczas której śniegi topnieją a gleba pozostaje cały czas zamrożona. Dochodzi wtedy do wymoknięcia roślin, na skutek ich zalania lub wytworzenia skorupy lodowej. Symptomami zniszczenia plantacji jest brunatnienie i gnicie roślin, zerwanie części nadziemnej od korzenia, ubytki blaszki liściowej i masy korzenia oraz rozsadzanie tkanek wskutek zmian turgoru;

l) wyprzenie – pod pojęciem należy rozumieć wyprzenie zbóż występujące gdy okrywa śnieżna zbyt długo zalega na polach. Jest to nieinfekcyjna choroba zbóż. Najwrażliwsze na wyprzenie jest żyto. Pierwsze objawy są widoczne po stajaniu okrywy śnieżnej. Chore rośliny mają liście żółknięte, zwiędnięte i łatwo dają się rozetrzeć palcami. Chore rośliny mogą nawet zamierać, szczególnie wtedy, gdy zostaną zaatakowane także przez pleśń śniegową zbóż i pałecznice zbóż. Przyczyną choroby jest zbyt długo zalegający na polach śnieg. Wyprzenie ma miejsce gdy na niezamrożoną ziemię spadnie gruba warstwa śniegu utrzymująca się przez 1 do 2 miesięcy. Rośliny pod śniegiem intensywnie oddychają (dodatnia temperatura, ale nie zachodzi proces fotosyntezy z powodu braku światła). W efekcie rośliny są osłabione lub zamierają „z głodu” (wyczerpywanie się substancji pokarmowych). Pod śniegiem osłabione rośliny są często atakowane przez grzyby, a po zejściu okrywy śnieżnej są podatne na wymarznącie;

m) wysadzanie – pod pojęciem wysadzanie należy rozumieć proces występujący najczęściej na przedwiośniu, gdy temperatura w dzień jest dodatnia, a nocą ziemia zamarza. Na glebach bogatych w próchnicę i gromadzących wodę dochodzi wtedy do uszkodzania i rozrywania korzeni, a nieraz do „wysadzania”, czyli wypychania ich na powierzchnię;

n) wysmalenie – pod pojęciem należy rozumieć proces wysmalania zbóż występujący gdy zboża nie są pokryte pokrywą śnieżną, gdy następuje dłuższe obniżenie temperatury i gdy

przez dłuższy czas wieje wiatr. Jest to nieinfekcyjna choroba zbóż. Chore rośliny stopniowo więdną, brunatnieją i zamierają. Takie zjawisko ma miejsce w wyniku stopniowego odsłaniania węzłów krzewienia i nadmiernej utraty wody przez rośliny, która nie może być uzupełniona przez korzenie z powodu niskich temperatur.

Rozdział 3

Procedura zgłaszania wystąpienia niekorzystnego zjawiska atmosferycznego, wytyczne dotyczące powołania Komisji Terenowej, odpowiedzialność wójta/burmistrza/prezydenta

§ 3

Po wystąpieniu na terenie gminy/miasta zdarzenia wymienionego w § 2 ust.1 lit. a-j wójt / burmistrz / prezydent miasta w terminie do 48 godzin (od momentu wystąpienia zdarzenia) zawiadamia Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego o zaistniałej szkodzie (w ramach obiegu informacji, zgodnie z ustawą z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2013 r., poz. 1166)).

§ 4

1. Wójt / burmistrz / prezydent miasta niezwłocznie dokonuje rozpoznania zakresu i charakteru niekorzystnego zjawiska atmosferycznego, które spowodowało szkody na terenie gminy i **powiadamia poszkodowanych producentów rolnych**, przez obwieszczenie lub w inny zwyczajowo przyjęty sposób, **o ostatecznym terminie składania wniosków** o szacowanie szkód (wzór wniosku - załącznik nr 2 do *Regulaminu – wniosek o oszacowanie szkód*), **mając na uwadze realny termin oszacowania upraw** (zbioru plonu głównego).

2. Wójt/burmistrz/prezydent miasta powinien udostępnić producentom rolnym w/w wniosek, zweryfikować pod względem kompletności i zasadności zebrane wnioski. Do wniosku producent rolny dołącza wniosek o płatności bezpośrednio. W przypadku niekompletnych bądź nieprawidłowo wypełnionych wniosków wójt/burmistrz/prezydent miasta wzywa do ich uzupełnienia bądź odmawia przyjęcia wraz z podaniem uzasadnienia.

3. Przy powoływaniu komisji i wyznaczaniu dla rolników terminu składania wniosków wójt / burmistrz / prezydent miasta winien wziąć pod uwagę okres, w którym klęska dotknęła uprawę, rodzaj tej uprawy z uwzględnieniem właściwej fazy jej rozwoju.

§ 5

1. Wójt / burmistrz / prezydent miasta niezwłocznie składa do wojewody wniosek w sprawie powołania składu komisji terenowej § 2 ust. 2 lit. c. Komisja składa się

co najmniej z 3 osób, w tym 1 przedstawiciela Mazowieckiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego oraz 1 przedstawiciela Mazowieckiej Izby Rolniczej, mających wykształcenie wyższe albo średnie w zakresie rolnictwa, ekonomiki rolnictwa, rybactwa a w przypadku szacowania szkód w budynkach lub budowlach służących do prowadzenia działalności rolniczej co najmniej 1 osoba wchodząca w skład komisji powinna mieć wykształcenie lub doświadczenie zawodowe w zakresie budownictwa.

2. Zobowiązuje się wójta/burmistrza/prezydenta miasta przy wnioskowaniu o powołanie komisji o wzięcie pod uwagę §10 ust. 1 i 2, tak aby zapewnić wymagany skład komisji zgodny z § 5 ust.1.

3. Wniosek w sprawie powołania składu terenowej komisji oraz wymagane załączniki powinny być sporządzone w jednym egzemplarzu (wg wzoru - załącznik nr 1 do *Regulaminu w sprawie składu terenowej komisji do spraw oszacowania szkód w gospodarstwach rolnych spowodowanych niekorzystnym zjawiskiem atmosferycznym* - dostępny na stronie internetowej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego) i **przekazany do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego bądź delegatury placówki zamiejscowej w wersji papierowej**. W celu przyspieszenia, wszczęcia procedury urząd gminy/ miasta może przesłać wniosek wraz z wymaganymi załącznikami faxem bądź skan na adres e-maila, po czym należy dostarczyć oryginał wniosku w terminie **3 dni** roboczych.

4. Komisję powołuje się **odrębnie dla każdej gminy dotkniętej szkodą lub szkodami**, w przypadku gdy niekorzystnym zjawiskiem atmosferycznym dotknięty jest obszar odpowiadający wielkości co najmniej sołectwa, na którym znajdują się poszkodowane gospodarstwa, w rozmiarach stanowiących zagrożenie dalszego ich funkcjonowania, z wyjątkiem:

1) szkód powstałych w wyniku uderzenia pioruna oraz szczególnych przypadków gdy uprawa prowadzona jest na użytkach rolnych położonych na obszarach narażonych na możliwość powstania szkód wskutek miejscowych wymarznięć lub przymrozków wiosennych,

2) wystąpienia szkód w pojedynczych poszkodowanych gospodarstwach rolnych jeżeli szkody te przekraczają 30% średniej rocznej produkcji rolnej w tych gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej z trzech lat poprzedzających rok, w którym wystąpiły szkody lub średniej z trzech lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok, w którym wystąpiły szkody, z pominięciem roku o najwyższej i najniższej wielkości produkcji lub powyżej 1050 zł w odniesieniu do pojedynczego środka trwałego.

5. W przypadku wystąpienia po sobie w okresie **do 7 dni** n.z.a. wójt/burmistrz/prezydent miasta wnioskuje o powołanie **jednej komisji** dla wszystkich zjawisk.

§ 6

1. Do wniosku o powołanie Komisji należy dołączyć:

- a) Kopie dokumentów potwierdzone za zgodność z oryginałem – zaświadczających o wykształceniu przewodniczącego i członków Komisji.
- b) W przypadku wystąpienia deszczu nawalnego lub huraganu lub przymrozków wiosennych – ekspertyzę z Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej potwierdzającą wystąpienie w/w zjawiska.
- c) W przypadku wystąpienia pioruna - dokument potwierdzający zdarzenie z Policji lub Straży Pożarnej, jeśli w wyniku n.z.a ucierpiały zwierzęta gospodarskie a zdarzenie miało miejsce poza budynkiem inwentarskim wymagany jest dokument z Powiatowego Inspektoratu Weterynarii;

2. Wniosek o powołanie komisji powinien być opatrzony czytelnymi podpisami.

§ 7

W przypadku braków formalnych w przesłanym wniosku WBZK wzywa do ich uzupełnienia w maksymalnym terminie 7 dni.

§ 8

Brak w/w dokumentów będzie skutkował odmową powołania Komisji.

§ 9

Zarządzenie wojewody mazowieckiego o powołaniu składu terenowej komisji WBZK MUW w Warszawie bądź delegatura - placówka zamiejscowa przekazuje do Urzędu Gminy/ Miasta na elektroniczną skrzynkę podawczą jednostki (ePUAP).

Rozdział 4

Wytyczne dotyczące działania komisji terenowej; odpowiedzialność przewodniczącego oraz członków

§ 10

1. W celu zapewnienia obiektywizmu i bezstronności przy szacowaniu szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej **członkowie komisji NIE mogą brać udziału w szacowaniu szkód w gospodarstwie:**

- a) własnym lub małżonka,
- b) oraz rodzeństwa członka,
- c) innych osób, z którymi pozostają w takich relacjach, że mogłoby to wywoływać wątpliwości co do ich bezstronności.

2. W przypadku zaistnienia powyższej sytuacji wójt/burmistrz/prezydent miasta wyłącza członka komisji z prac komisji i informuje o tym fakcie w terminie 3 dni w formie pisemnej Mazowiecki Urząd Wojewódzki.

§ 11

Do zadań Komisji należy:

1. Zweryfikowanie danych zawartych we wnioskach rolników o oszacowanie szkód, dotyczących w szczególności powierzchni gruntów rolnych, zgodnie z wnioskami o przyznanie płatności obszarowych na bieżący rok składanymi do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w przypadku producentów rolnych korzystających z płatności obszarowych,
2. Szacowanie zakresu i wysokości szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, poprzez lustrację na miejscu,
3. Sporządzanie indywidualnych protokołów oszacowania szkód,
4. Udzielanie wyjaśnień w przypadku powstania nieścisłości w protokołach z szacowania szkód,
5. Sporządzanie zestawienia imiennego oszacowanych szkód poszkodowanych rolników.

§ 12

1. Pracami komisji kieruje Przewodniczący komisji, do którego zadań należy:

- a) Koordynacja prac komisji na terenie gminy,
- b) Przygotowanie i przekazanie do WBZK MUW lub Delegatury Placówki Zamiejskowej harmonogramu prac komisji (zał. Nr. 8 do Regulaminu) oraz oświadczenia członków komisji (zał. Nr. 9 do Regulaminu) w terminie minimum 7 dni roboczych przed rozpoczęciem prac Komisji,
- c) Przekazanie do WBZK MUW lub Delegatury Placówki Zamiejskowej protokołów oszacowania szkód i ich zestawienia,
- d) Osobisty odbiór potwierdzonych przez wojewodę protokołów bądź osoby upoważnionej przez Wójta (upoważnienie na piśmie).

2. Przewodniczący komisji ponosi odpowiedzialność za:

- a) prawidłowe dokonanie szacunków szkód na terenie działania komisji,
- b) prawidłowe oszacowanie zakresu i wielkości szkód powstałych w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej na podstawie przeprowadzonych wizji w terenie,

§ 13

Ustalenia wysokości szkody dokonuje komisja **w terminie do dwóch miesięcy od dnia zgłoszenia** przez producenta rolnego wystąpienia tych szkód, nie później jednak niż:

1. do czasu zbioru plonu głównego danej uprawy albo jej likwidacji albo
2. w terminie do 3 miesięcy od wystąpienia gradu, deszczu nawalnego, huraganu, pioruna, obsunięcia się ziemi lub lawiny – w przypadku szkód w środku trwałym, albo
3. w terminie 12 miesięcy od ustąpienia wody umożliwiającego komisji rozpoczęcie szacowania szkód – w przypadku szacowania szkód w budynkach lub drzewach owocowych spowodowanych przez powódź, albo
4. do dnia 31 października danego roku, jeżeli ujemne skutki przezimowania wystąpiły do dnia 30 kwietnia tego roku albo do dnia 31 października roku następującego po roku, w którym w grudniu wystąpiły ujemne skutki przezimowania – w przypadku szacowania szkód w drzewach owocowych spowodowanych przez ujemne skutki przezimowania,
5. w przypadku szkód w uprawach ozimych spowodowanych przez niekorzystne zjawisko atmosferyczne w terminie do 20 maja wymagających zaorania lub ponownego obsiewu, poziom szkód w uprawach ustala się uwzględniając szacunki strat określone przez komisję, jednak nie wyżej niż 50% plonu (w tym przypadku do wyliczenia wysokości szkód nie uwzględnia się plonów roślin które zostały zasiane po zlikwidowanych uprawach ozimych).

§ 14

Za dzień zgłoszenia przyjmuje się dzień złożenia przez producenta rolnego w urzędzie gminy wniosku o oszacowanie szkód.

§ 15

Szacowania należy dokonywać uwzględniając rodzaj uprawy oraz właściwą fazę rozwoju rośliny.

§ 16

1. W oparciu o szacunki strat w uprawach lub mieniu, **komisja sporządza indywidualne protokoły szkód u rolników** - odrębnie dla każdego gospodarstwa.; wzór protokołu stanowi załącznik nr 3 do *Regulaminu* dostępny na stronie internetowej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie;

2. Do protokołu w uzasadnionych przypadkach, może zostać dołączona dokumentacja fotograficzna szkód, potwierdzająca ich zakres. Dokumentacja fotograficzna dołączona do protokołu i przekazana do WBZK MUW bądź delegatury placówki zamiejscowej pozostaje w aktach sprawy urzędu.

§ 17

1. Przewodniczący komisji lub wyznaczony przez niego członek komisji **w terminie 30 dni od dnia oszacowania szkód bądź w terminie 45 dni od dnia oszacowania szkód** w przypadku protokołów zbiorczych gdy gospodarstwo rolne położone jest na obszarze co najmniej dwóch gmin/województw składa protokoły do Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie lub jego właściwej delegatury:

- 1) 2 egzemplarze indywidualnych protokołów oszacowania szkód, w których poziom szkód był wyższy niż 30% średniej rocznej produkcji rolnej lub poziom szkód w odniesieniu do pojedynczego środka trwałego przekroczył kwotę 1050 zł,
- 2) 1 egzemplarz zestawienia imiennego oszacowanych szkód na podstawie protokołów, w których szkody wyniosły powyżej 30% średniej rocznej produkcji (wzór zestawienia stanowi załącznik nr 3 do *Regulaminu*),
- 3) Ponadto protokoły oszacowania szkód i zestawienie imienne oszacowania szkód należy dostarczyć w formie elektronicznej (płyta CD),

2. Załącznik nr 4 do *Regulaminu* stanowi potwierdzenie złożenia/ potwierdzenie odbioru dokumentów przez Przewodniczącą komisji lub wyznaczonego przez niego członka komisji.

§ 18

W przypadku niedostarczenia protokołów z oszacowania szkód oraz w przypadku nie udzieleniu informacji o zakończeniu prac komisji, WBZK MUW w Warszawie wzywa do niezwłocznego dostarczenia protokołów z oszacowania szkód bądź udzieleniu informacji o stanie prac terenowej komisji.

§ 19

1. Pracownik merytoryczny WBZK weryfikujący protokoły z oszacowania szkód w przypadku wystąpienia identycznego nazwiska producenta rolnego i członka komisji, wszczyna postępowanie wyjaśniające poprzez wystosowanie pisma w celu wyjaśnienia zaistniałej sytuacji.

2. Pracownik merytoryczny WBZK w przypadku stwierdzenia błędów w protokole polegających na: niekompletnym bądź nieprawidłowym wypełnieniu protokołu, błędach wyliczeniowych, bądź braku czytelnych podpisów producenta rolnego lub członka komisji zwraca protokoły do poprawy. Zwrotu protokołów może zostać dokonany poprzez przesłanie protokołów za pośrednictwem poczty polskiej na adres Urzędu Miasta/Gminy (do 15 sztuk błędnych protokołów), powyżej 15 protokołów pracownik WBZK wzywa pisemnie do odbioru protokołów celem ich poprawienia.

3. Poprzez sformułowanie czytelny podpis, należy rozumieć podpis umożliwiający poprawne odczytanie pełnego imienia i nazwiska.

4. Pracownik merytoryczny WBZK weryfikujący protokoły z oszacowania szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, niezwłocznie po potwierdzeniu protokołów, powiadamia wójta/burmistrza/prezydenta miasta o możliwości odbioru potwierdzonych z upoważnienia wojewody protokołów.

5. Odbioru protokołów z WBZK dokonuje upoważniona osoba (mająca upoważnienie do przetwarzania danych osobowych), po przedłożeniu imiennego, pisemnego upoważnienia, które pozostaje w aktach sprawy WBZK.

§ 20

1. W przypadku konieczności dokonania zmian /korekty / w protokóle:

1) Rolnik składa do przewodniczącego komisji wniosek o dokonanie korekty protokołu (wzór załącznik nr 6 do *Regulaminu*)

2) Komisja sporządza w 2 egzemplarzach nową wersję protokołu – protokół zmieniający -z uwzględnieniem wnioskowanych zmian (wzór załącznik nr 7 do *Regulaminu*).

2. Dalsze postępowanie z nową wersją protokołu podlega zasadom opisanym w niniejszej regulaminie.

3. Przewodniczący lub wyznaczony członek komisji przekazuje wniosek wraz z nową wersją protokołu oraz protokołem potwierdzonym przez wojewodę do Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego /właściwej Delegatury-Placówki Zamiejscowej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, celem anulowania potwierdzonego protokołu i potwierdzenia nowego.

4. W przypadku zagubienia przez producenta rolnego protokołu oszacowania szkód, rolnik wnioskuje (wzór załącznik nr 10 do Regulaminu – wniosek o wydanie duplikatu) do wójta/ burmistrza/ prezydenta miasta o wydanie duplikatu, który następnie wnioskuje do WBZK poprzez wystosowanie pisma opisującego zaistniałą sytuację w załączeniu przekazuje wniosek rolnika i 2 egzemplarze duplikatu protokołu (wzór załącznik nr 11 do Regulaminu – duplikat protokołu) wystawiony na podstawie kserokopii protokołu znajdującego się w aktach sprawy znajdującej się w urzędzie. Duplikat protokołu musi być podpisany przez członków komisji i producenta rolnego. Po przekazaniu wniosku wraz z załączonym duplikatem protokołu do WBZK, pracownik merytoryczny na podstawie protokołu znajdującego się **w aktach** sprawy weryfikuje wniosek i w przypadku stwierdzenia zgodności z oryginałem potwierdza szkody na duplikacie.

Rozdział 5

Zasady prawidłowego szacowania szkód

§ 21

1. Przy szacowaniu szkód należy uwzględnić całość produkcji rolnej, zarówno roślinnej jak i zwierzęcej w gospodarstwie rolnym prowadzonej w roku szacowania, niezależnie od stopnia zniszczenia:

- 1) ze względu na obowiązek obliczenia procentu szkód średniej rocznej produkcji w skali całego gospodarstwa rolnego, wymagane jest sporządzenie **jednego protokołu dla danego rolnika**, w którym zawarta będzie cała produkcja prowadzona w roku szacowania,
- 2) w przypadku gdy **gospodarstwo rolne położone jest na obszarze co najmniej dwóch gmin/województw** w których wystąpiły szkody, zbiorczy protokół szkód dla producenta rolnego sporządza komisja w gminie, w której znajduje się największa część poszkodowanego gospodarstwa rolnego (uwzględniając pozostałe cząstkowe protokoły oszacowania szkód przedłożone przez producenta rolnego – protokół cząstkowy powinien uwzględniać całość produkcji rolnej zarówno roślinnej jak i zwierzęcej, natomiast procent szkód liczony jest w odniesieniu do tej części gruntów, które położone są na terenie danej gminy);

2. Minimalna powierzchnia jednolitej uprawy na działce, na której zostały uszkodzone uprawy, nie może być mniejsza niż 0,1 ha.

3. W razie kilkukrotnego uszkodzenia tej samej uprawy, wysokość każdej następnej szkody ustala się z uwzględnieniem wysokości poprzednio ustalonych szkód.

§ 22

1. Źródła danych do wyliczenia % szkód średniej rocznej produkcji w gospodarstwie rolnym:

- 1) jeśli producent rolny posiada dokumentację potwierdzającą uzyskiwanie plonów i cen w danym gospodarstwie rolnym z co najmniej 3 lat wówczas w pierwszej kolejności **wykorzystujemy te dane** do wyliczenia % szkód średniej rocznej produkcji. Producenci rolni prowadzący księgi rachunkowe przedstawiają średnie plony, ceny oraz wartość produkcji swojego gospodarstwa wyliczone na ich podstawie – dotyczące ostatnich trzech (lub pięciu) pełnych lat. Komisja w celu weryfikacji danych może zażądać wglądu do materiałów źródłowych. Faktury VAT nie są dokumentem potwierdzającym wielkość uzyskanego plonu,

- 2) jeśli producent rolny nie dysponuje taką dokumentacją wówczas % szkód średniej rocznej produkcji wylicza się na podstawie danych publikowanych przez jednostki doradztwa rolniczego, urzędy statystyczne lub Instytut Ekonomik Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy.

2. Powierzchnia upraw w gospodarstwie wykazana w protokole **powinna być zgodna** z powierzchnią podaną przez producenta rolnego we wniosku o dopłaty bezpośrednie złożonym w Biurze Powiatowym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

3. Wysokość szkód wykazana w protokole może być powiększona o kwotę kosztów poniesionych dodatkowo, nie wynikających z kalkulacji uprawy, np. koszty związane z zakupem sadzonek truskawek lub innych roślin o okresie użytkowania 2-5 lat, koszty zakupu pasz jeśli zakup ten wynika z ujemnego bilansu paszowego w gospodarstwie rolnym spowodowanego szkodami powstałymi w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, kara za niewywiązanie się z umowy kontraktacji, wypłacone zaliczki, koszty na dodatkowe uporządkowanie pola itp., jeśli nie występują należy w protokole wpisać „0”;

4. W przypadku szacowania szkód pod kątem ubiegania się o pomoc na realizację przedsięwzięć inwestycyjnych, w:

- 1) sadzie lub innej plantacji roślin wieloletnich, których okres użytkowania jest dłuższy niż 5 lat, z wyłączeniem plantacji truskawek, plantacji choinek oraz roślin na cele energetyczne uwzględnia się wartość bieżącą rośliny (tj. w zależności od wieku) oraz współczynnik oceny bonitacyjnej wartości bieżącej,
- 2) szkółkach roślin plantacji wieloletnich powinny być szacowane wyłącznie szkody w roślinach matecznych, których okres użytkowania jest dłuższy niż 5 lat;

§ 23

W przypadku szacowania szkód w obiektach budowlanych ustalenie wysokości strat odbywa się w oparciu o kosztorys i wyceny sporządzone przez firmę ubezpieczeniową lub rzeczoznawcę majątkowego;

§ 24

Nie podlegają szacowaniu szkód w budynkach mieszkalnych.

§ 25

Korekta danych w protokole – dokonanie skreśleń oraz poprawek w protokole, należy dokonywać w taki sposób aby były czytelne. Skreślenia i poprawki w protokole powinny być stwierdzone w protokole poprzez opatrzenie czytelnym podpisem osoby dokonującej

poprawki i datą naniesienia poprawki. Skreślenia i poprawki w protokole powinny być stwierdzone przed jego podpisaniem.

§ 26

Jeśli w trakcie oszacowywania szkód nie ma właściciela gospodarstwa, osoba reprezentująca poszkodowanego winna mieć pisemne upoważnienie (upoważnienie należy dołączyć do protokołu).

§ 27

Sporządzony protokół powinien zostać odczytany zainteresowanym przez Przewodniczącego Terenowej Komisji oraz podpisany czytelnie przez rolnika i wszystkich członków komisji;

§ 28

W przypadku odmowy podpisania protokołu przez rolnika fakt ten powinien zostać uwidoczniiony w protokole. Należy sporządzić dokumentację fotograficzną oraz przyjąć pisemne wyjaśnienie od rolnika lub sporządzić notatkę służbową zawierającą wyjaśnienia poszkodowanego. Notatka winna być odczytana oraz podpisana przez obecnych członków komisji.

§ 29

Protokoły poniżej 30% średniej rocznej produkcji rolnej pozostają w aktach urzędu gminy.

ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Bezpieczeństwa
i Zarządzania Kryzysowego
Teresa Stachowicz

